

Vårdhygien Skåne

Godkänt datum 2024-04-10
Godkänd av Medicinskt sakkunnig
Version 3.0

Medicinteknisk utrustning – vårdhygieniska aspekter och desinfektionsmetoder

Vårdrelaterade infektioner är ett av de största hoten mot patientsäkerheten i hälso- och sjukvården. Dessa orsakar stort lidande och ökade kostnader. Det är därför mycket angeläget att verksamheter i Region Skåne arbetar för att minska förekomsten av vårdrelaterade infektioner. En viktig del i detta är att bryta smittvägar mellan patienter via medicinteknisk utrustning. Om produkterna inte är avsedda för engångsbruk måste de desinfekteras mellan varje patient med en metod som avdödar bakterier inklusive tuberkelbakterier, virus och de flesta svampsporer. Det innebär att medicinteknisk utrustning, ytor och material som används patientnära måste tåla de desinfektionsmetoder som Vårdhygien Skåne rekommenderar.

- Utrustning och instrument som penetrerar hel hud, slemhinnor eller genomströmmas av vätskor till kroppsområden som normalt är sterila, eller är ett implantat, skall vara sterila, vilket innebär att de skall tåla såväl värmedesinfektion som sterilisering. Ångsterilisering är den vanligast förekommande steriliseringsmetoden inom Region Skåne. Som alternativ för värmekänslig utrustning finns väteperoxidsterilisering på vissa sterilcentraler. För rörformiga instrument kan rengöring med ultraljud före annan desinfektion krävas för att uppnå tillräcklig renhetsgrad.
- Utrustning och instrument som kommer i kontakt med patientens slemhinnor eller skadad hud skall genomgå high level disinfection (HLD) som bör ske med en validerad och repeterbar process. Värmedesinfektion i diskdesinfektor med temperatur 90° C i 60 sekunder skall användas i första hand. Detta gäller även för inhalationsutrustning och rektoskopiutrustning om denna inte är för engångsbruk. Endoskopi- och ultraljudsutrustning som inte tål höga temperaturer skall efter en manuell rengöringsprocess i första hand följas av desinfektion i en repeterbar och validerad maskinell process enligt nedan.
  - Flexibla endoskop med kanal: lågtemperaturdiskdesinfektion med perättiksyra eller motsvarande desinfektionsmedel.
  - Flexibla instrument utan kanal: lågtemperaturdiskdesinfektion med perättiksyra eller motsvarande desinfektionsmedel alternativt UVC-ljus med våglängd i intervallet 220–280 nm.

- Ultraljudsprober för rektal och vaginal undersökning: desinfektion med väteperoxid, alternativt UVC-ljus med våglängd i intervallet 220–280 nm. Detta gäller även om barriärskydd används
  - För instrument där maskinell process inte är tillämplig kan kemisk desinfektion genom nedsänkning i desinfektionsmedel alternativt system med desinfektionsduk där resultatet motsvarar HLD vara möjligt. Tillverkaren ska tillhandahålla en instruktion för kemisk desinfektion. Kemikalierna bör vara accepterad av Region Skånes miljöorganisation.
- Utrustning som endast är i kontakt med intakt hud ska genomgå low level disinfection (LLD) med de rengörings- och desinfektionsmedel som är upphandlade av Region Skåne. Materialen ska vara enkla att desinfektera och de ska torka snabbt, dvs ej vara porösa.
Manöverpaneler, touchskärmar, ytskikt, kablar med mera ska tåla av Region Skåne upphandlade ytdesinfektionsmedel, och vara möjliga att desinfektera mellan patienterna för att säkerställa att smittspridning förhindras. Material och ytor skall vara släta och skrymselfria för att underlätta desinfektionen. För utrustning där de patientnära tillbehören finns som engångsalternativ bör de övervägas i relation till svårigheten att rengöra och desinfektera produkten på ett snabbt, enkelt och korrekt sätt. När det gäller tillbehör till endoskopiutrustning ska engångsprodukter användas om det finns på marknaden.

Utrustning som lånas ut till patienter för användning i hemmet levereras vanligen i väskor. Sådana väskor bör vara avsedda för engångsbruk. Alternativt att de är tillverkade i ett hårt material som tål de desinfektionsmetoder som Vårdhygien Skåne rekommenderar.

Porösa material till medicinteknisk utrustning såsom textilier, frigolit och skumplast skall undvikas, då dessa inte kan rengöras och desinfekteras på ett enkelt sätt i vården.